

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,137 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม 589 คน โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม 548 คน แยกเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ โดยหาความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ผลสัมฤทธิ์ (ได้จากการแปลงคะแนนผลการสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ที่ครูรายงานในแต่ละวิชาเป็นคะแนนมาตรฐาน (z-score) รวมกัน แล้วแปลงเป็นคะแนนที่ (T-score) อีกครั้งหนึ่ง) กับคะแนนที่ความสามารถ (ได้จากการแปลงคะแนนผลการทดสอบความสามารถทางสติปัญญาควยแบบทดสอบแมทริซีสถาการณ์มาตรฐานเป็นคะแนนที่) ในเกณฑ์ 10 หน่วยคะแนนที่ ได้กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถจำนวน 172 คน และ 170 คน ตามลำดับ ซึ่งคิดรวมเป็นร้อยละ 30.07 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบแมทริซีสถาการณ์มาตรฐาน แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามบรรยากาศทางวิชาการของครอบครัว แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดทัศนโนทัศน์แทนเนสซี แบบสำรวจนิสัยในการเรียน มาตราสังคมมิติ แบบสำรวจความสนใจโดยทั่วไปของคูเคอร์ และคัดลอกคะแนนผลการสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างจากสมุดบันทึกผลการเรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คำนวณแยกกลุ่มนักเรียนและวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) แบบมีขั้นตอน (Stepwise Method)

ผลการวิเคราะห์ปรากฏตัวแปรในสมการจำแนก 17 ตัวแปร (คัดเลือกมาจากตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 30 ตัวแปร) ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_2)

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (x_3) แรงกระตุ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ (x_4) การแนะแนวทางวิชาการ (x_5) นิสัยการทำงานภายในครอบครัว (x_6) การส่งเสริมทางสติปัญญาในวัยเยาว์ (x_7) ความกระตือรือร้นของครอบครัว (x_8) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (x_9) อคติโน้ตค้นด้านศีลธรรมจรรยา (x_{14}) นิสัยในการเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (x_{18}) ฐานะทางสังคมมิติ (x_{20}) ความสนใจงานกลางแจ้ง (x_{21}) ความสนใจงานจักรกล (x_{22}) ความสนใจงานคำนวณ (x_{23}) ความสนใจงานคนตรี (x_{28}) ความสนใจงานบริการสังคม (x_{29}) และความสนใจงานเสมียน (x_{30})

ตัวแปรดังกล่าวมีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มโตประมาณร้อยละ 22.96 อย่างมีนัยสำคัญ ($\alpha < 0.01$) และมีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักที่สูงที่สุด 8 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป แรงกระตุ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ นิสัยการทำงานภายในครอบครัว ความกระตือรือร้นของครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ฐานะทางสังคมมิติ และความสนใจงานกลางแจ้ง ซึ่งมีค่าน้ำหนักเท่ากับ -0.2641 , 0.2403 , -0.2471 , -0.2601 , 0.5421 , 0.2746 , 0.2536 และ 0.2817 ตามลำดับ และตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป นิสัยการทำงานภายในครอบครัว และความกระตือรือร้นของครอบครัว ส่วนตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ได้แก่ แรงกระตุ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ฐานะทางสังคมมิติ และความสนใจงานกลางแจ้ง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาซึ่งประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาตามการรับรู้ของเด็ก บรรยากาศทางวิชาการของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็ก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อคติโน้ตค้น นิสัยในการเรียน ฐานะทางสังคมมิติ และความสนใจโดยทั่วไป สามารถร่วมกันจำแนกกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถได้ โดยมีตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าไปในสมการจำแนก 17 ตัวแปร และตัวแปรที่ปรากฏค่าน้ำหนักตั้งแต่ประมาณครึ่งหนึ่งของน้ำหนักที่มีค่าสูงสุด

มี 8 ตัวแปรดังกล่าวข้างต้น ถ้าพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการที่เด็กประสบความสำเร็จมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถนั้น ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของตัวเด็กเองมากกว่าสภาพแวดล้อมทางบ้าน ดังจะเห็นจากตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ปรากฏน้ำหนักในสมการจำแนกสูงที่สุด 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจงานกลางแจ้ง และนิสัยในการเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักรองลงมาได้แก่ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้าน ซึ่งประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูและบรรยากาศทางวิชาการของครอบครัว และที่น่าสนใจคือ ในกลุ่มของตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ ปรากฏว่ามีตัวแปรบรรยากาศทางวิชาการของครอบครัวค่านความกระตือรือร้นของครอบครัว นิสัยการทำงานภายในครอบครัว และการแนะแนวทางวิชาการ อยู่ด้วย ซึ่งข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนและการศึกษาหาความรู้ (บางค่าน) มากกว่าไม่ได้ประสบความสำเร็จในการเรียน โดยมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถเสมอไป

ส่วนตัวแปรสำคัญที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ พอดีจะอธิบายตามลำดับตัวแปรที่มีค่านน้ำหนักในสมการจำแนกมากไปหาน้อย โดยแยกตามกลุ่มได้ดังนี้

ก. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ

1. จากผลการวิเคราะห์ที่ปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปมีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถนั้น อาจเนื่องมาจากลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปที่บีบคั้นมากเกินไปให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ควบคุม และปกป้องคุ้มครองเด็กอยู่ตลอดเวลา ไม่ให้อิสระแก่เด็กในการที่จะไปไหนหรือทำอะไร ไม่ให้โอกาสเด็กได้ตัดสินใจ แก้ปัญหา หรือใช้ความสามารถของตน ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขาดทักษะในการแก้ปัญหา รวมทั้งขาดทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม ปรับตัวไม่ได้ และยังเป็นการขัดขวางการพัฒนาความสามารถ และความถนัดพิเศษของเด็ก จึงอาจเป็นสาเหตุให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถได้ ดังที่ โรเจอร์ (Rogers 1969: 243 - 244) ได้กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ปกป้องคุ้มครองเด็กมากเกินไปว่า จะมีผลยับยั้งพัฒนาการ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก เด็กจะขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความรับผิดชอบ เมื่อมี ปัญหาเกิดขึ้นมักจะใช้วิธีการดอยหนีมากกว่าการเผชิญกับปัญหา และ ฮาวิกเฮิสต์

(Havighurst, อ้างถึงใน Grindler 1963: 501-509) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมหรือสภาพบ้านที่ไม่ดีพอว่า จะเป็นสาเหตุให้เด็กกลายเป็นคนที่ปรับตัวไม่ได้ ไม่สามารถใช้ความสามารถทางสติปัญญาของตนได้เต็มที่ เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไม่มีความรู้สึกรักการเรียน

ผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลพัทธ์ มนุเสวต (2523) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบอัคนโนทัศน์และการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถกับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติ พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ รับรู้การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาในลักษณะให้ความคุ้มครองมากเกินไป มากกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดวิดส์ และ แฮนสเวิร์ท (Davids, Hainsworth 1967: 3863-A) ซึ่งพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถรู้สึกว่าการอบรมเลี้ยงดูคนแบบวางอำนาจและควบคุมพฤติกรรมของตนมากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ และผลการวิจัยของ มอร์โรว์ และ วิลสัน (Morrow, Wilson 1969: 508-514) พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถมีบิดามารดาให้คำชมเชยและยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ มีบิดามารดาที่ขอมขมขู่ เข้มงวดกวดขันจนเกินไป หรือให้ความปกป้องคุ้มครองมากเกินไป

2. ความกระตือรือร้นของครอบครัวเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ หรือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถส่วนมากรับรู้ว่ามีบิดามารดาเอาใจใส่ให้โอกาสตนได้ไปเที่ยวชมหรือแสวงหาความรู้ตามสถานที่ต่าง ๆ ภายนอกบ้านมากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ การที่เด็กได้มีโอกาสไปเที่ยวชมหรือแสวงหาความรู้ตามสถานที่ต่าง ๆ ภายนอกบ้านมากกว่ากลับมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถนั้นอาจเป็นเพราะสถานที่หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กไปเที่ยวชมอาจจะช่วยสร้างเสริมสติปัญญาให้เด็กได้ ดังผลการวิจัยของ บลูม (Bloom 1964: 78, อ้างถึงใน Gage, Berliner 1984: 116-117) ซึ่งพบว่าสภาพแวดล้อมที่มีบิดามารดาจัดเตรียมสำหรับการเรียนรู้ทั่วไปให้กับเด็กมีสหสัมพันธ์ในทางบวกกับสติปัญญาของเด็ก และสถานที่หรือสิ่งต่างๆ

ที่เด็กไปเที่ยวชมนั้นอาจมีส่วนช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กได้บ้าง ดังผลการวิจัยของ คาเวย์ (Dave 1963, อ้างถึงใน Suthan Janhom 1984: 27) ที่พบว่าความกระตือรือร้น ของครอบครัวมีส่วนสัมพันธ์กับผลการเรียนของเด็ก และผลการวิจัยของ สุธรรม จันทน์หอม (Suthan Janhom 1984) พบว่า การที่บิดามารดาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของครอบครัว ด้านความกระตือรือร้นให้ดีขึ้นมีผลกระทบต่อผลการเรียนของเด็ก โดยทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนดีขึ้น (ในบางวิชา) แต่อัตราการเพิ่มของสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของเด็กอาจไม่เท่ากัน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ การที่ อัตราการเพิ่มของสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เท่ากันนั้น อาจเป็นเพราะสติปัญญา มีข้อบกพร่องที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จมีผลสัมฤทธิ์สูงเสมอไป ซึ่งมีผลการวิจัย ของ เทอร์แมน (Terman, อ้างถึงใน Grinder 1963: 506) พบว่า องค์ประกอบที่ช่วย ให้บุคคลประสบความสำเร็จได้แก่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการปรับตัวทางสังคม นอกจากนี้ การที่เด็กออกไปเที่ยวชมหรือแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ภายนอกบ้านมากอาจทำให้เด็กมีเวลา พหุหมายทเรียนน้อยลง ประกอบกับนิสัยในการเรียนของเด็กอาจไม่ดีด้วย (เนื่องจากผลการ วิเคราะห์ในครั้งนี้ปรากฏว่า นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลามีแนวโน้มเป็น ลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ) จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของเด็กต่ำกว่าระดับความสามารถที่แท้จริงได้

3. นอกจากการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครองมากเกินไปและความ กระตือรือร้นของครอบครัวแล้ว นิสัยการทำงานภายในครอบครัว เป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวหนึ่ง ที่มีแนวโน้ม เป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ หรืออาจกล่าว ว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถส่วนมากรับรู้ว่าคุณลักษณะการจัดการภายใน ครอบครัวที่บิดามารดาทำเป็นประจำ เพื่อส่งเสริมให้คนมีเวลาและสถานที่ที่จะศึกษาได้อย่าง เพียงพอและปกติใฝ่ในกิจกรรมทางการศึกษาอยู่ในสภาพที่ดีกว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับ ความสามารถ ที่ปรากฏ เช่นนี้อาจเนื่องมาจากเด็กที่กำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่นมีความต้องการ เป็นอิสระ ไม่ต้องการพึ่งผู้ใหญ่ ต้องการได้ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน (สมาคม กษेत्रศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 2515: 284) และเริ่มมีความ สนใจในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นของตนเอง ลักษณะการจัดการภายในครอบครัวดังกล่าวจึงอาจ ไม่อยู่ในข่ายความต้องการหรือความสนใจของเด็ก และเด็กอาจจะเกิดความรู้สึกเหมือนตน

ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามความต้องการของบิดามารดา แต่ด้วยเหตุที่เด็กเหล่านั้นอาจได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (ดังอภิปรายไว้ข้างต้น) จึงไม่กล้าตัดสินใจหรือกระทำสิ่งใดตามความต้องการ ความปรารถนา หรือความสนใจที่แท้จริงของตน จำต้องปฏิบัติตามความต้องการของบิดามารดา สภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงไม่บังเกิดผลดีต่อเด็ก

ข. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ

1. จากผลการวิเคราะห์จำแนกปรากฏว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรสำคัญที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในสมการจำแนกและมีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรสำคัญที่มีส่วนทำให้เกิดมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ (ที่ศึกษา) ที่ปรากฏ เช่นนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้นมุ่งกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพียงเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว มักเลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้เหมาะสมกับกำลังความสามารถของตนและกระทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ นอกจากนี้ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงยังคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะสำเร็จได้ด้วยความตั้งใจจริง ทำงานจริงของตน ไม่ใช่เกิดจากโอกาสและพยายามทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนที่ตั้งไว้ มีความอดทนในการทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน คำนี้ถึงเหตุการณ์ในอนาคตมากกว่าอดีตและปัจจุบัน และต้องการให้คนอื่นที่รู้จักแก่ผู้อื่น (Herman 1970: 354 - 355, มจรส วิระคำแหง 2515: 10) ด้วยลักษณะดังกล่าวจึงทำให้เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความพยายามและตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตนกำหนดไว้ และยังคงให้เด็กประสบความสำเร็จมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ

ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ลิดดิโคท (Liddicoat 1972: 6133-A) และ รีค (Reed 1968: 412 - 416) ซึ่งต่างพบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ

2. ความสนใจกลางแจ้ง (Outdoor) มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถอีกลักษณะหนึ่ง หรือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับ

ความสามารถส่วนมากสนใจงานกลางแจ้งมากกว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ
 ของคนพบนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (2520: 35) ที่
 ได้ศึกษาไว้ซึ่งพบว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถสนใจงานกลางแจ้งมากกว่า
 กลุ่มปกติ ที่ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย กล่าวคือ
 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ เป็นนักเรียนชั้น
 ประถมปีที่ 6 และประถมปีที่ 7 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับ
 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัด
 กรมสามัญศึกษา ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนทั้งสองส่วนมากมีบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ
 และสังคมแตกต่างกัน บิดามารดาของเด็กในโรงเรียนสาธิตมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
 ค่อนข้างสูง ส่วนบิดามารดาของเด็กในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามีฐานะทางเศรษฐกิจ
 และสังคมปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้นักเรียนในโรงเรียนสาธิตเป็นเด็กที่ได้รับการ
 คัดเลือกมาอย่างดี การจัดสภาพแวดล้อมและบุคลากรของโรงเรียนก็เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา
 ความสามารถของเด็ก มีลักษณะเปิดและยืดหยุ่นให้เด็กมีอิสระมาก ความแตกต่างใน
 สภาพดังกล่าว จึงอาจทำให้เด็กเรียนรู้หรือมีประสบการณ์ที่ต่างต่างกัน และมีผลถึงลักษณะ
 ความสนใจของเด็กได้ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการยืนยันในข้อสรุป น่าจะได้มีการศึกษา
 วิจัยเกี่ยวกับตัวแปรด้านนี้ให้ชัดเจนอีกครั้ง โดยศึกษากับเด็กทั้งในโรงเรียนสาธิตและ
 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (แล้วแยก
 วิเคราะห์) ทั้งนี้เพราะแบบสำรวจความสนใจโดยทั่วไปของคุณเตอร์ที่ใช้ในการวิจัยเป็น
 แบบสำรวจที่มุ่งสำรวจความสนใจในอาชีพของเด็กมากกว่าสำรวจความสนใจในกิจกรรม
 โดยทั่ว ๆ ไป และเด็กจะรู้จักพิจารณาว่าตนสนใจอาชีพใดได้เป็นอย่างดีในช่วงอายุ 15 -
 18 ปี (Ginzberg, อ้างถึงใน สุมนรัตน์ กั้นหลง 2522: 15)

3. นิสัยในการเรียน ผลการวิเคราะห์พบว่า นิสัยในการเรียนค่าน
 การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความ
 สามารถ ข้อค้นพบนี้แสดงว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถส่วนมากมีนิสัยใน
 การเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลาดีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ
 กล่าวคือ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ เป็นเด็กที่รู้จักใช้เวลาในการศึกษา
 เล่าเรียน พบทวนบทเรียน ทำการบ้าน และเตรียมบทเรียนก่อนเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อ

มีปัญหา เกี่ยวกับการ เรียนจะรับถามหรือปรึกษาหารือกับครูผู้สอนทันที หรือ เมื่อครูมอบหมายให้คนควาอ่านหนังสือเพิ่มเติมก็จะรีบเข้าห้องสมุดหาสิ่งที่ต้องการไม่ปล่อยทิ้งไว้ นอกจากนี้เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถยังมีการวางแผนดูหนังสือเตรียมสอบทันทีเมื่อทราบกำหนดการสอบ ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คาเตอร์ (Carter 1961: 51 - 56) ไคเนอร์ (Deiner 1970: 396 - 407) และ แกรอนสกี และแมธิส (Gawrowski, Mathis 1969: 345 - 350) ที่ต่างพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถมีนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ

การที่ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่านิสัยในการเรียนด้านการหลักเลียงการผลัดเวลา มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถนั้น อาจเป็นเพราะว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ได้ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน และเตรียมบทเรียนก่อนเรียนอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้เด็กจำและเข้าใจในบทเรียนได้ดี นอกจากนี้เมื่อมีปัญหาในการเรียนก็ซักถามครูทันทีจนเข้าใจ ไม่ปล่อยทิ้งไว้ จึงทำให้เด็กสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนได้ถูกต้อง และยังมีความพร้อมต่อการที่จะถูกวัดว่าได้เรียนรู้ในบทเรียนที่ครูได้สอนไปแล้วหรือไม่ เพราะเด็กได้วางแผนและดูหนังสือเตรียมสอบทุกครั้งเมื่อทราบกำหนดการสอบ ดังนั้นจึงอาจมีผลทำให้ผลการสอบของเด็กสูงกว่าระดับความสามารถที่แท้จริงได้ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวข้างต้นมีผลการศึกษาของ อีลิช (Ehrlich, อ้างถึงใน นภาพร เมษรักขานิช 2514: 4) และ สเตรง (Strang, อ้างถึงใน ประหยัด ทองมาก 2518: 18) สนับสนุนกล่าวคือ อีลิชพบว่านักเรียนที่เรียนดีนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก แต่ต้องเป็นคนที่รู้จักใช้เวลา รู้จักวิธีเรียน และรู้จักวิธีทำงานให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ส่วน สเตรง พบว่า เด็กฉลาดล้มเหลวในการเรียนนั้น มีสาเหตุเนื่องมาจากนิสัยในการเรียนไม่ดี ขาดความสนใจในวิชาการ ขาดแรงจูงใจและไม่มีเป้าหมายในการเรียน

4. ฐานะทางสังคมมีอิทธิพล เป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวหนึ่งที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ซึ่งแสดงว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถส่วนมากได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน หรือได้รับเลือกจากเพื่อน ๆ

มากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเด็กในวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นมักจะเลือกคบเพื่อนที่เรียนเก่ง หรือเลือกเพื่อนที่มีคุณสมบัติดึงดูดใจผู้อื่นเข้าใกล้ (สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2515: 281) ซึ่งคุณสมบัติที่ดึงดูดใจผู้อื่นเข้าใกล้ได้นั้นอาจเป็นบุคลิกภาพของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ทั้งนี้เพราะมีผลการวิจัยของ แกรอนสกี และ แมทซิส (Gawronski, Mathis 1969: 345-350) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ มีคะแนนบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (Sociability) การควบคุมตนเอง (Self-Control) การสร้างความประทับใจให้กับคนอื่น (Good Impression) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Achievement Via Congomity) และความรับผิดชอบ (Responsibility) สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ ซึ่งผู้ที่มีคะแนนบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวสูงจะเป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการชักจูงผู้อื่น เป็นตัวของตัวเอง ชอบเข้าสังคม ชอบแข่งขัน มีความนับใจ มีความรับผิดชอบ ละเอียดยรอบคอบ รักความก้าวหน้า พึ่งตนเอง มีறிวิโศกตบปะเยือกเย็น สุขุม ซื่อสัตย์ อคทน มั่นคง ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือผู้อื่น ขยันมีความสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี (ปนัดดา นิลพั่งงา 2527: 10-12)

5. ตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด ในจำนวน 5 ตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ได้แก่ แรงกระตุ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ (Achievement Press) การที่พบว่าแรงกระตุ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถนั้น อาจเป็นเพราะว่า เด็กได้รับรู้ถึงความปรารถนาของบิดามารดาที่ปรารถนาให้ตนได้ศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป และบิดามารดาได้จัดเตรียมวางแผน เพื่อให้ตนได้บรรลุตามความปรารถนาไว้ และเอาใจใส่ติดตามผลสัมฤทธิ์และความก้าวหน้าทางการศึกษาของตนอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังให้รางวัลเมื่อตนประสบความสำเร็จทางการศึกษา การปฏิบัติของบิดามารดาต่อเด็กดังกล่าวเป็นการกระตุ้นให้เด็กพยายามศึกษาเล่าเรียน และใ้รู้ถึงจุดหมายของการเรียน จึงอาจทำให้เด็กมีความพยายามด้านผลสัมฤทธิ์มากขึ้น และมีผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถที่แท้จริง ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาของ มาร์โจริแบงก์ (Marjoribanks 1973, quoted in Eckstein 1982: 325) พบว่า แรงกระตุ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ ความปรารถนา

และความสนใจในวิทยาการของบิคามารคา จะเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนของเด็กได้อย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

ก. จากผลการวิเคราะห์จำแนกที่ปรากฏการยอมรับเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่มีแนวโน้ม เป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถนั้น เป็นการชี้ให้เห็นว่าการยอมรับเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปเป็นวิธียอมรับเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมอาจมีแนวโน้มให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ ดังนั้นผู้เป็นบิคามารคาผู้ปกครอง น่าจะเปลี่ยนวิธีการยอมรับเลี้ยงดูเด็กเป็นแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการยอมรับเลี้ยงดูที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความคิดเห็น ฝึกทักษะต่าง ๆ ของตนได้อย่างอิสระ ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เด็กสามารถใช้ศักยภาพของตนได้เต็มที่ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการแสดงความรัก ให้ความสนิทสนม ให้คำปรึกษาในโอกาสอันควรแก่เด็ก จะทำให้เด็กมีความอบอุ่นใจ รู้สึกมั่นคงปลอดภัย เชื่อมมั่นในตนเอง เป็นผู้มีอัธยาศัยดีและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (วิมลศักดิ์ มนุษเศวต 2523: 60) นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับเลี้ยงดูของบิคามารคาเป็นจำนวนมาก พบว่าการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของเด็กที่บิคามารคาพึงประสงค์ เช่น ผลการศึกษาของ ฉันท แพรเพชร (2517) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และผลการศึกษาของ สุกัญญา กุลอึ้ง (2522) ก็พบว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมีความสัมพันธ์กับการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นต้น

ข. จากผลการวิเคราะห์ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในสมการจำแนกและมีแนวโน้ม เป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถชี้ให้เห็นว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณลักษณะสำคัญที่สุดของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ดังนั้นผู้เป็นบิคามารคาผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงควรอย่างยิ่งที่จะช่วยกันส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือช่วยกัน

เพิ่มแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็ก

การส่งเสริมให้เด็กมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือการเพิ่มแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กนั้น นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูจากทางบ้านมีอิทธิพลต่อแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก เช่น โรเจอร์ (Rogers 1969: 26-29) มีแนวคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่ฝึกให้เด็กพึ่งตนเองหรือปล่อยให้เด็กมีอิสระที่จะทำอะไรด้วยตนเองเป็นการสร้างแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้น แมคเคลแลนค (McClelland) ได้ค้นแหล่งที่มาของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์แล้วสรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่เยาว์วัยของบิดามารดาจะมีผลทำให้เด็กมีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงหรือต่ำ กล่าวคือการฝึกให้เด็กทำอะไรได้ตั้งแต่เล็ก (ต้องไม่เล็กจนเกินไป) เป็นการเสริมให้เด็กมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และต้องไม่บังคับหรือเข้มงวดจนเกินไป บิดามารดาต้องคอยให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก แสดงความชื่นชมเมื่อเด็กทำอะไรสำเร็จได้ด้วยตนเอง (ทศพร ประเสริฐสุข 2524: 62) และ โรเซน (Rosen 1959, อ้างถึงใน สมศักดิ์ คำศรี 2518: 16) ได้กล่าวว่า แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดจากกระบวนการอย่างน้อย 2 กระบวนการคือ กระบวนการฝึกความเป็นอิสระ โดยบิดามารดาอธิบายหรือแสดงให้เด็กเห็นว่าบิดามารดามีความมุ่งหวังที่จะให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัดสินใจด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกระบวนการฝึกเด็กเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์โดยบิดามารดาต้องกำหนดมาตรฐานการทำงานและตั้งเป้าหมายสำหรับเด็กเอาไว้สูง

สำหรับการเพิ่มแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ แมคเคลแลนค มีความเห็นว่า การที่จะทำให้บุคคลมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ง่ายนัก เพราะความต้องการผลสัมฤทธิ์หรือแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นฝังแน่นอยู่ในวัฒนธรรม เป็นต้นว่า ศาสนา การดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการที่บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูเด็ก แมคเคลแลนค เสนอแนะว่าในการอบรมเลี้ยงดูควรลดอำนาจข่มของบิดา (Father Dominance) ให้น้อยลงและสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่เน้นผลสัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลแทนที่จะเน้นการพึ่งพาอาศัยและอำนาจภายนอก ซึ่งบุคคลไม่สามารถจะควบคุมได้อันเป็นสิ่งสำคัญมาก (ทศพร ประเสริฐสุข 2524: 64) และ โรเซน (Rosen 1961: 574-585) ได้เสนอแนะวิธีการฝึกให้เด็กมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ว่า ควรให้รางวัลแก่เด็กที่พยายามทำอะไรได้สำเร็จ โดยมีบิดา

มารดาสอนและชี้แนะให้แก้ปัญหาคำตามลำดับขั้น ซึ่งจะทำให้เด็กกล้าที่จะพยายามและกระทำให้ถึงมาตรฐาน หรือให้รางวัลแก่เด็กที่มีความพยายามทำอะไรให้สำเร็จด้วยตนเอง และบิดามารดาควรค่าเป็นชีวิตให้เป็นแบบอย่างให้เด็กเกิดความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงด้วย

นอกจากบิดามารดาผู้ปกครองจะเป็นผู้มีบทบาทต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กแล้ว การฝึกอบรมในโรงเรียนก็มีส่วนช่วยเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เด็กได้ ดังเช่น การศึกษาวิจัยของ ทศพร ประเสริฐสุข (2528) ซึ่งได้สร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กวัยสัมฤทธิ์ขึ้นและได้ทดลองใช้โมเดลดังกล่าวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นเด็กวัยสัมฤทธิ์ในจังหวัดนครสวรรค์เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น และกลุ่มทดลองยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสังคมศึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มปกติก่อนด้วย ดังนั้นครูอาจารย์ในโรงเรียนอาจนำเอาโมเดลการสอนของ ทศพร ประเสริฐสุข ไปใช้เพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กวัยสัมฤทธิ์ได้

ในการนำเอาโมเดลการสอนของ ทศพร ประเสริฐสุข ไปใช้ในการฝึกอบรม เพื่อให้เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นนั้น ครูอาจารย์หรือผู้บริหารที่สนใจ น่าจะได้มีการศึกษาคิดตามผลการสอนว่า ทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นอย่างถาวรหรือไม่ หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นอยู่นานเพียงไร และมีปัจจัยใดที่จะช่วยให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้อย่างถาวร ปัญหาเหล่านี้ น่าจะได้มีการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบกันต่อไป

ค. จากผลการวิเคราะห์ที่พบว่านิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่มีแนวโน้ม เป็นลักษณะของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ แสดงว่านิสัยในการเรียนที่ดี เป็นคุณลักษณะสำคัญอีกคุณลักษณะหนึ่งของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ดังนั้นน่าจะได้มีการสำรวจหาวิธีการสร้างเสริมนิสัยในการเรียนที่ดีให้กับเด็ก โดยทำการศึกษาวิจัยในตนเองเกี่ยวกับการหาวิธีเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็ก ทั้งนี้เพราะนิสัยในการเรียนไม่ได้เกิดจากสาเหตุภายนอก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน คอยแก้ไขขัดเกลา และพัฒนาจนถึงจุดสมดุลย์ระหว่างงานที่นำไปกับผลงานที่ออกมา และนำไปใช้จริงได้

(Kitchen et al. 1947: 10)

ง. เนื่องจากค่าอำนาจจำแนกของกลุ่มตัวแปรในสมการจำแนก ซึ่งประกอบด้วย 17 ตัวแปร มีค่าประมาณร้อยละ 22.96 ($\omega^2 = .2296$) เป็นค่าที่ค่อนข้างต่ำ แสดงว่ายังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกที่มีส่วนในการจำแนกกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถและผู้วิจัยยังไม่ได้นำมาศึกษา ดังนั้นน่าจะมีการศึกษาวิจัยในทำนองนี้อีกโดยคัดเลือกเฉพาะตัวแปรบางคุณลักษณะที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้สูง แล้วเพิ่มตัวแปรอื่นที่คาดว่าจะมีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้สูงเข้าไปอีก ซึ่งตัวแปรที่น่าจะนำมาศึกษาคือลำดับที่ของการเกิด บุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ความเข้าสังคม (Sociability) การควบคุมตนเอง (Self-Control) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ลักษณะการเป็นผู้นำ ฯลฯ ทั้งนี้เพราะผลการวิจัยในครั้งนี้ปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่ม จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดว่าการที่เด็กเกิดมาเป็นบุตรคนโตหรือบุตรคนสุดท้องนั้นอาจได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาแตกต่างกันได้ (ถ้าบิดามารดามีบุตรหลายคน) โดยเด็กที่เกิดมาเป็นบุตรคนสุดท้องอาจได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปจากบิดามารดาเพราะบุตรคนสุดท้องมักจะได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เนื่องจากเป็นน้องเล็กที่สุด ซึ่งการที่ได้รับการเอาใจใส่อย่างมากนี้อาจทำให้บุตรคนสุดท้องขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องการความช่วยเหลือและขึ้นอยู่กับผู้อื่นเมื่อโตขึ้น (Adler 1972, อ้างถึงใน ฤทธิ์ สุหร่าย 2522: 3) ในขณะที่เด็กที่เกิดมาเป็นบุตรคนโตอาจจะต้องช่วยบิดามารดาดูแลน้อง ๆ และช่วยเหลือครอบครัวในด้านต่าง ๆ ทำให้เด็กที่เกิดเป็นบุตรคนโตพัฒนาความรู้สึกผิดชอบ ความเป็นผู้นำ หรือแสดงอำนาจเหนือผู้อื่น มีความสามารถสูง ซึ่งบุคลิกภาพเหล่านี้บางลักษณะมักเป็นที่ยอมรับของสังคม หรือทำให้เด็กได้รับเลือกจากกลุ่มเพื่อนมาก และผลการวิจัยครั้งนี้ก็ปรากฏว่าฐานะทางสังคมมีอิทธิพลเป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวหนึ่งที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่ม ดังนั้นลำดับที่การเกิดและตัวแปรด้านบุคลิกภาพดังกล่าวอาจเป็นตัวแปรสำคัญที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ จึงน่าที่จะได้นำมาศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งต่อไป

นอกจากจะทำการศึกษาวิจัยในทำนองดังกล่าวข้างต้นแล้ว น่าจะได้มีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้อีก แต่เปลี่ยนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชา เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (Academic Achievement) กล่าวคือศึกษากับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ แทนที่จะศึกษากับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (รวมทุกวิชา) ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ ซึ่งจะได้นำผลจากการศึกษาไปช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการโดยตรงให้กับเด็กได้ และตัวแปรที่นำมาศึกษาอาจจะจำกัดและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และอาจทำให้ได้สมการที่มีอำนาจจำแนกสูงขึ้นได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย